

Whistleblowing

Whistleblowing je ve vyspělých zemích považovaný za efektivní nástroj pro odhalování neetického či protiprávního jednání uvnitř organizací.

Škola Jaroslava Ježka, Mateřská škola, základní škola, praktická škola a základní umělecká škola, Loretánská 19, Praha 1 v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů v platném znění, umožňuje oznamovatelům podat oznámení o svém důvodném podezření na jednání (včetně protiprávních skutků či neetického chování), které by mohlo být v rozporu s obecnými právními předpisy či závaznými interními normami naší organizace.

Škola Jaroslava Ježka se zavazuje poskytnout oznamovateli ochranu před negativními důsledky vyjma případů, že podání nebylo učiněno v dobré víře, či bylo použito vědomě nepravdivých či zavádějících informací nebo došlo k zapojení samotného oznamovatele do nezákonného či neetického jednání.

Význam přijímání a řešení oznámení spočívá v zabránění nežádoucímu chování, škodám na zdraví, životním prostředí, zpronevěře veřejných financí apod., a také nastavení etického prostředí v organizaci.

Pro podání oznámení lze využít vnitřní oznamovací systém organizace nebo vnější oznamovací systém Ministerstva spravedlnosti ČR. Dále lze provést oznámení zveřejněním.

Vnitřní oznamovací systém

Oznámení podávané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému organizace musí obsahovat minimálně tyto údaje:

- **Jméno, příjmení a datum narození oznamovatele (případně jiné údaje umožňující identifikaci);**
- **Určitý a srozumitelný popis jednání, které je předmětem oznámení, z oznámení musí být zřejmé, proti které osobě směřuje a jakého jednání se týká tak, aby bylo možné jej řádně prošetřit;**
- **Důkazy prokazující jednání popsané v oznámení.**

Nelze oznamovat skutečnosti vědomě nepravdivé, takové jednání může být sankcionováno pokutou ve výši až 50 tisíc Kč.

Oznamovatel by měl jednat ve veřejném zájmu a v dobré víře, že jím podávané oznámení se opírá o věrohodná fakta a skutečnosti. Ochrana před odvetnými opatřeními se nevztahuje na osobu, která učinila vědomě nepravdivé oznámení.

Předmětem oznámení může být takové jednání, které:

1. má znaky trestného činu,
2. má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 tisíc Kč,
3. porušuje zákon o ochraně oznamovatelů, nebo
4. porušuje jiný právní předpis nebo předpis EU v oblasti:
  - a) finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
  - b) daně z příjmů právnických osob,
  - c) předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,

- d) ochrany spotřebitele,
- e) souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
- f) bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
- g) ochrany životního prostředí,
- h) bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
- i) radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
- j) hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
- k) ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
- l) ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- m) ochrany finančních zájmů Evropské unie¹⁾, nebo
- n) fungování vnitřního trhu²⁾ včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Oznámení může prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému oznámit výhradně osoba, která pro organizaci vykonává práci nebo obdobnou činnost. Jedná se především o:

- a) závislou činnost,
- b) službu,
- c) samostatnou výdělečnou činnost,
- d) výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
- e) výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
- f) plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu nebo na její účet,
- g) správu svěřeneckého fondu,
- h) dobrovolnickou činnost,
- i) odborná praxe, stáž,
- j) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění,
- k) ucházení se o práci nebo obdobnou činnost.

Způsob předání oznámení:

Ředitelka Školy J.Ježka pro zrakově postižené určila příslušnou osobou za přijímání oznámení a posuzování jeho důvodnosti paní Kateřinu Čihákovou. Přijetí oznámení od oznamovatele protiprávního jednání je v rámci Školy J.Ježka svěřeno výlučně příslušné osobě. Příslušná osoba má k dispozici nástroje k zabezpečenému přijímání oznámení (oznámení je možné podat tak, aby se s jeho obsahem mohla seznámit pouze příslušná osoba), a to:

- telefonicky na čísle: 220515124
- emailem: katerina.cihakova@skolajj.cz
- písemně - adresa pro listovní zásilku: Škola Jaroslava Ježka pro zrakově postižené, Loretánská 19, 118 00 PRAHA 1. Obálku nutno označit „NEOTVÍRAT, WHISTLEBLOWING.
- osobně po telefonické domluvě s příslušnou osobou (nejpozději do 14ti dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádá).

Povinný subjekt v souladu s §9 zák. o ochraně oznamovatelů vylučuje přijímání oznámení od osoby, která pro povinný subjekt nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost. Dále nebudou přijímána anonymní oznámení.

Oznamovatelem je ve smyslu Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23.10.2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie je fyzická osoba, která se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností dozvěděla o protiprávním jednání, které porušuje právní předpis spadající do některé z oblastí vymezených zákonem o ochraně oznamovatelů.

¹⁾ Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie.

²⁾ Článek 26 odst. 1 a 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Vnější oznamovací systém (ministerstvo spravedlnosti ČR)

Oznámení lze podat také při využití tzv. vnějšího oznamovacího systému, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti ČR. Vnější oznamovací systém je přístupná na odkazu <https://oznamovatel.justice.cz/>

Uveřejnění oznámení

Oznamovatel může učinit oznámení také jeho uveřejněním, a to výhradně v případě, kdy:

- Podal oznámení prostřednictvím vnitřního nebo vnějšího oznamovacího systému a nebyla přijata vhodná opatření, případně nebyla posouzena důvodnost oznámení.
- Má oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy.
- Má oprávněný důvod se domnívat, že v případě podání oznámení ministerstvu existuje vzhledem k okolnostem případu zvýšené riziko, že budou on nebo jiná osoba vyjmenovaná v zákoně vystaveny odvetným opatřením.